Rahoitusvakaus- ja tilasto-osasto

Otso Manninen

23.11.2021
SP/FIVA-EI RAJOITETTU
Julkinen

SP 344/C11.2/2021

Ympäristövaliokunta

Lausuntopyyntönne asiasta E 120/2021 vp

Lausunto valtioneuvoston selvityksestä: EU:n kestävän rahoituksen taksonomia: Ilmastoa koskeva delegoitu säädös

Kiitän mahdollisuudesta esittää asiantuntijanäkemykseni valtioneuvoston selvityksestä koskien EU:n kestävän rahoituksen taksonomian ilmastoa koskevaa delegoitua säädöstä.

EU:n ja Suomen ilmasto- ja ympäristötavoitteiden saavuttaminen vaatii pitkäaikaisia ja merkittäviä investointeja, joita ei pystytä tekemään pelkästään julkisin varoin. Tarvittavien investointien rahoittamiseksi on erittäin tärkeää, että EU:ssa pystytään luomaan puitteet, joilla myös yksityiset sijoittajat saadaan mukaan rahoittamaan tarvittavia investointeja. Yksityisen sektorin mukaantulon ja rahoituksen jatkuvuuden varmistamiseksi tarvitaan selkeä kehikko, jolla rahoitusta ohjataan kohti kestävämpiä hankkeita. Kestävän rahoituksen taksonomia on tämän kehikon keskeinen peruspilari, koska sen avulla luodaan määritelmä siitä, mitä kestävät sijoituskohteet ovat. Siten kestävän rahoituksen edistäminen vaaditussa mittakaavassa ei onnistu ilman, että EU:ssa päästään sopuun standardeista. Taksonomian kaltainen objektiivinen kriteeristö tarvitaan myös siihen, että rahapolitiikkatoimilla olisi tulevaisuudessa parempi mahdollisuus tukea EU:n ilmastopolitiikan mukaisia tavoitteita.

Kestävällä rahoituksella on merkitystä pitkällä aikavälillä niin kansantalouden, rahoitusmarkkinoiden vakauden kuin kestävän talouden siirtymään vaadittavien investointien näkökulmasta. Koska aiheella on poikkeuksellisen laaja kokonaistaloudellinen vaikutus, on tärkeää, että EU:n kestävän rahoituksen taksonomiaa täydentävää delegoitua säädöstä tarkastellaan sen kokonaisvaikutusten näkökulmasta sekä lyhyellä että pidemmällä aikavälillä. Kestävän rahoituksen aiheita on myös arvioitava sekä ympäristön, sosiaalisten vaikutusten että talouden näkökulmasta.

Se että EU:n kestävän rahoituksen taksonomia perustuu pitkälti vapaaehtoisuuteen korostaa, että taksonomian on oltava uskottava ja käyttökelpoinen. Sille voidaan asettaa neljä vaatimusta, joita vastaan taksonomiaa tulisi

Rahoitusvakaus- ja tilasto-osasto

Otso Manninen

23.11.2021
SP/FIVA-EI RAJOITETTU
Julkinen

SP 344/C11.2/2021

arvioida. Ensinnäkin taksonomian on perustuttava objektiiviseen tieteelliseen tutkimukseen ja luotettaviin laskelmiin tai arvioihin ympäristövaikutuksista. Toiseksi taksonomian on oltava teknologianeutraali ja sen tulee kohdella ja arvottaa taloudellista toimintaa, kuten energiantuotantoa, vain sen ympäristö- ja ilmastovaikutuksen perusteella riippumatta siitä, millä teknologialla toimintaa tehdään. Kolmanneksi taksonomian on oltava ilmasto- ja ympäristönäkökulmasta uskottava, jotta se estää viherpesun. Neljänneksi taksonomian on oltava sen verran yksinkertainen, että sitä on mahdollista käyttää ilman kohtuuttomia kustannuksia.

On erittäin tärkeää, että luokittelujärjestelmä ja sen kriteerit kehittyvät uuden tiedon valossa, mikä mahdollistaa uusien toimintojen luokittelun ja vanhojen toimintojen aiempaa paremman käsittelyn. Velvoite päivittää taksonomian vaatimuksia onkin kirjattu suoraan kestävän rahoituksen taksonomian asetukseen ja sitä on jatkossa syytä noudattaa.

Taksonomian tulee asettua muun ilmasto- ja ympäristösääntelyn rinnalle. Siksi on olennaista myös varmistaa, että eri sääntelyalueet eivät ole tavoitteiden ja menetelmien osalta ristiriitaisia vaan yhteensopivia sekä toisiaan tukevia.